

V Bruseli 25. novembra 2019
(OR. en)

14456/19

DEVGEN 213
SUSTDEV 165
ACP 136
RELEX 1090

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	25. novembra 2019
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	12700/19
Predmet:	Riešenie nerovnosti v partnerských krajinách – závery Rady (25. novembra 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o riešení nerovnosti v partnerských krajinách, ktoré Rada prijala na svojom 3732. zasadnutí 25. novembra 2019.

Riešenie nerovnosti v partnerských krajinách

Záver Rady

1. Rada so znepokojením konštatuje, že mnohé partnerské krajiny stále čelia úrovni nerovnosti, ktoré sú vyššie ako pred 30 rokmi a ktoré sú hrozbou pre udržateľný rozvoj a vykonávanie Agendy 2030. Rada uznáva viacrozmerný charakter nerovnosti, ktorej súčasťou sú hospodárske, sociálne, politické a environmentálne aspekty a ktorá si preto vyžaduje naliehavú pozornosť.
2. Rada konštatuje, že nerovnosť je hlavnou prekážkou odstránenia chudoby a udržateľného hospodárskeho rastu. Môže ohroziť demokraciu, sociálnu súdržnosť a sociálne začlenenie, odolnosť a stabilitu. Nerovnosť môže tiež zhoršiť poškodzovanie životného prostredia, zmenu klímy, ako aj nútenú migráciu a môže prispieť k neregulárnej migrácii. Rada je znepokojená skutočnosťou, že zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia ohrozujú schopnosť krajín dosiahnuť udržateľný rozvoj, riadiť prírodné zdroje udržateľným spôsobom a odstrániť rôzne formy chudoby a nerovnosti.
3. Rada pripomína, že Agenda 2030 je príležitosťou na zmenu k lepšiemu. Rada ďalej pripomína cieľ udržateľného rozvoja č. 10 „zníženie nerovnosti v rámci krajín a medzi nimi“ a skutočnosť, že riešenie nerovnosti sa zdôrazňuje v rámci Agendy 2030, pretože môže urýchliť pokrok pri dosahovaní mnohých ďalších cieľov vrátane cieľa udržateľného rozvoja č. 1 „odstránenie chudoby všade a vo všetkých podobách“ a má zásadný význam pre splnenie záväzku na nikoho nezabudnúť a zamerať sa predovšetkým na najviac znevýhodnené osoby.
4. Rada opätovne potvrdzuje, že boj proti nerovnosti je vnútornou a vonkajšou prioritou Európskej únie a že rovnosť a solidarita patria medzi hodnoty a zásady, ktorými sa riadi Európska únia a jej vonkajšia činnosť, ako sa uvádza v zmluvách. V Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie sa pripomína záväzok bojovať proti chudobe a nerovnosti a v Európskom konsenze o rozvoji z roku 2017 sa za prioritu rozvojovej politiky EÚ stanovuje odstránenie chudoby a boj proti diskriminácii a nerovnosti.

5. Rada pripomína svoje závery z 8. júla 2019 o podpore cieľov udržateľného rozvoja na celom svete¹, v ktorých privítala najmä posilnené úsilie EÚ a členských štátov dostať sa k ľuďom žijúcim v extrémnej chudobe a riešiť všetky formy nerovnosti v súlade so zásadou na nikoho nezabudnúť, a to s cieľom zabrániť, aby sa nerovnosť prenášala z jednej generácie na ďalšiu.
6. Rada víta pracovný dokument útvarov Komisie s názvom „Vykonávanie nového Európskeho konsenzu o rozvoji – riešenie nerovnosti v partnerských krajinách,, ako cenný príspevok k úvahám o ďalšom začleňovaní znižovania nerovnosti do rozvojovej spolupráce EÚ v súlade s európskym konsenzom, v ktorom sa EÚ a jej členské štáty vyzývajú, aby posilnili svoje nástroje a prístupy tak, aby boli účinnejšie pri riešení nerovnosti a začlenení znižovania nerovnosti do rozvojovej spolupráce.
7. Rada tiež víta zasadnutie politického fóra OSN na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj z júla 2019, v rámci ktorého bol cieľ udržateľného rozvoja č. 10 zaradený medzi preskúmané ciele, a berie na vedomie zistenia uvedené v správe OSN o cieľoch udržateľného rozvoja z roku 2019, v ktorej sa uvádza, že rastúca nerovnosť medzi krajinami a v rámci nich je pretrvávajúcou príčinou obáv. Rada ďalej berie na vedomie nedávno zverejnenú správu o globálnom udržateľnom rozvoji, v ktorej sa zdôrazňuje, že pokiaľ sa nerovnosť nebude riešiť v rámci medzinárodného rozvoja, ciele udržateľného rozvoja sa nedosiahnu.
8. Rada opätovne potvrdzuje, že ľudské práva, dobrá správa vecí verejných a právny štát sú kľúčom k posilneniu postavenia a podpore ľudí v zraniteľných situáciách a predstavujú najlepší základ mierových a inkluzívnych spoločností. Rada tiež uznáva dôležitú úlohu občianskej spoločnosti ako hnacej sily zmeny. Rada zdôrazňuje zásadný význam umožnenia demokratických procesov, ktoré majú aj schopnosť predchádzať konfliktom a riešiť ich, čo je predpokladom stabilných a mierových spoločností.

¹ 10997/19.

9. Diskriminácia ako príčina nerovnosti sa musí riešiť komplexne a vo všetkých jej formách, ktoré sa okrem iného vzťahujú na etnický pôvod, pohlavie, vek, zdravotné postihnutie, náboženstvo alebo vieru, sexuálnu orientáciu a rodovú identitu. Treba sa venovať aj diskriminačným právnym predpisom a normám. V záujme dosiahnutia rodovej rovnosti by práva a posilnenie postavenia žien a dievčat mali pokročiť k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja č. 5.
10. Rada opätovne potvrdzuje význam súdržnosti politík v záujme rozvoja v rámci úsilia o dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a zníženie nerovnosti. Rada tiež uznáva pridanú hodnotu súdržnosti politík v záujme rozvoja ako významného prínosu k širšiemu cieľu súdržnosti politík v záujme udržateľného rozvoja. Na úrovni EÚ a členských štátov sú naďalej nevyhnutné silné koordinačné mechanizmy a nástroje, ako je napríklad politika Komisie v oblasti lepšej právnej regulácie, s cieľom kontrolovať politiky a účinne uplatňovať súdržnosť politík v záujme rozvoja v kontexte vykonávania Agendy 2030 zo strany EÚ a znižovania nerovnosti. Mal by sa zabezpečiť aj posilnený dialóg s rôznymi zainteresovanými stranami, ako sú miestne a regionálne orgány, občianska spoločnosť, súkromný sektor a medzinárodné organizácie.
11. Rada berie na vedomie značný pokrok, ktorý sa dosiahol v rámci rozvojovej spolupráce EÚ pri riešení príčin nerovnosti v partnerských krajinách prostredníctvom politík a intervencií v príslušných oblastiach.
12. Rada zdôrazňuje, že v rámci rozvojovej spolupráce EÚ a členských štátov treba aj naďalej riešiť príčiny nerovnosti v partnerských krajinách, a to najmä zvýšením vplyvu existujúcich politík a opatrení, ako aj vývojom nových prístupov, pričom je okrem iného potrebné:
- a) posilniť vykonávanie prístupu k rozvojovej spolupráci založeného na právach;
 - b) presadzovať rodovú rovnosť posilnením vykonávania akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť (2016 – 2020), ako aj iných relevantných politík EÚ;

- c) podporovať demokraciu, ľudské práva a právny štát posilnením vykonávania akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu (2015 – 2019) vrátane záväzku podporovať pohotové, participatívne a reprezentatívne rozhodovanie a intenzívnejšie sa zameriavať na hospodárske, sociálne a kultúrne práva v rámci vlastnej vonkajšej politiky;
- d) zvyšovať investície do ľudského rozvoja, najmä v oblasti zdravia a inkluzívneho a prístupného kvalitného vzdelávania pre všetkých, vrátane základného vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy, ako aj vysokoškolského vzdelávania, pričom v záujme maximalizácie týchto investícií treba súčasne podporovať efektívnosť medziodvetvových prístupov;
- e) podporovať inkluzívne a udržateľné modely rastu, z ktorých majú prospech subjekty nachádzajúce sa pod 40 % hranicou rozdelenia príjmov, a to prostredníctvom fiškálnych politík a politík trhu práce vrátane mzdových politík a mobilizácie domácich zdrojov, a zároveň bojovať proti existujúcim nerovnostiam;
- f) podporovať udržateľné a univerzálne systémy sociálnej ochrany, poskytovať všeobecný prístup k základným službám a podporovať inovačné sociálne postupy;
- g) podporovať vytváranie dôstojných pracovných miest, najmä pre mladých ľudí a ľudí žijúcich v chudobe a pracujúcich v neformálnom sektore, ako aj plnú zamestnanosť žien;
- h) podporovať udržateľné investície a spoluprácu so súkromným sektorom vrátane mikropodnikov, malých a stredných podnikov; nabádať súkromný sektor, aby prispieval k vykonávaniu cieľov udržateľného rozvoja prostredníctvom inkluzívnych trhových partnerstiev, investícií a obchodných modelov v súlade s medzinárodne dohodnutými zásadami zodpovedného obchodného správania;
- i) posilniť opatrenia na zmiernenie zmeny klímy, zvýšiť schopnosť komunít prispôbiť sa jej vplyvom, budovať odolnosť a chrániť biodiverzitu, ako aj udržateľné riadenie prírodných zdrojov;
- j) využívať digitalizáciu, prepojitelnosť a technologické zmeny, ako aj investície do infraštruktúry, vedeckého výskumu a inovácií spôsobom posilňujúcim začlenenie.

13. Rada sa domnieva, že EÚ a jej členské štáty by mali začleniť zníženie nerovnosti do programového a projektového cyklu tým, že budú ďalej začleňovať nerovnosť do analýz situácie v jednotlivých krajinách a do rozvoja programov pomoci pre jednotlivé krajiny, a to aj prostredníctvom *ex ante* posúdenia vplyvov nerovnosti a ukazovateľov súvisiacich s nerovnosťou v programoch a projektoch, ak to bude možné.
14. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ a členské štáty pokračovali v lepšej spolupráci, aby napríklad vo vhodných prípadoch na úrovni jednotlivých krajín rozvíjali spoločné prístupy s cieľom znížiť nerovnosť v partnerských krajinách. Rada tiež zdôrazňuje význam posilnených partnerstiev s medzinárodnými partnermi, súkromným sektorom, akademickou obcou, občianskou spoločnosťou a inými príslušnými zainteresovanými stranami. Rada v tejto súvislosti oceňuje iniciatívu skupiny G7 zameranú na riešenie nerovností medzi ženami a mužmi s názvom „Gender at the Center“.
15. Rada zdôrazňuje, že na riešenie konkrétnych výziev a jedinečnej dynamiky v oblasti nerovnosti partnerských krajín je potrebná cielená angažovanosť. Rada v tejto súvislosti poznamenáva, že v prípade krajín s nízkymi príjmami, ktoré čelia vysokým úrovňam chudoby aj nerovnosti, zohráva oficiálna rozvojová pomoc aj naďalej dôležitú úlohu pri navrhovaní a vykonávaní politík znižovania nerovnosti. Rada v súlade s európskym konsenzom pripomína tiež pôsobenie vo vyspelejších rozvojových krajinách v súlade s konsenzom, pričom činnosti zamerané na politiky v oblasti nerovnosti v krajinách so strednými príjmami, v ktorých v mnohých prípadoch stále žije vysoký počet ľudí v chudobe, ktorí často čelia veľmi vysokej miere nerovnosti a sociálnemu vylúčeniu, zahŕňajú predovšetkým nástroje ako politický dialóg, výmenu poznatkov a odborných znalostí a technickú pomoc.
16. Rada ďalej zdôrazňuje, že treba zlepšiť kvalitu údajov a poznatkov, okrem iného aj zhromažďovaním rozčlenených údajov, a to aj pokiaľ ide o ženy, deti a mladých ľudí, ako aj osoby so zdravotným postihnutím a iné osoby žijúce v marginalizovaných komunitách a zraniteľných situáciách, a zlepšiť súvisiacu inštitucionálnu kapacitu.
17. Rada sa domnieva, že EÚ a členské štáty by mali urýchliť úsilie o vykonávanie opatrení EÚ na podporu znižovania nerovnosti v partnerských krajinách a zohľadniť tieto úvahy vo svojich príslušných politikách rozvojovej spolupráce.